

2009

Natuurtoets Sluisweg 7 en 7a Akersloot

L. Boon en R.J.H. Schröder
Ecologisch Adviesbureau Schröder
01-04-2010

Rapportnummer 0908

Natuurtoets Sluisweg 7 en 7a Akersloot

Rapportnummer 0908

L. Boon en R.J.H. Schröder

1 april 2010

Opdrachtgever:

Böhm Milieutechniek BV
Schipperslaan 1/D
1906 BG Limmen

Ecologisch Adviesbureau Schröder
Droppersweg 1
7108 BL Winterswijk-Woold
Tel: (0543)-564336
E-mail: ecoadvies@planet.nl
l: www.ecologischadviesbureauschroder.nl

Colofon

© 2010 Ecologisch Adviesbureau Schröder, Winterswijk-Woold

<i>Tekst en samenstelling:</i>	L. Boon en R.J.H. Schröder (EcoFF en Ecologisch Adviesbureau Schröder)
<i>Inventarisatie:</i>	L. Boon (EcoFF)
<i>In opdracht van:</i>	Böhm Milieutechniek BV
<i>Contactpersoon:</i>	Mevr. L. Bakker
<i>Foto's omslag en rapport:</i>	L. Boon (EcoFF)
<i>Rechten:</i>	De inhoud van dit rapport (in het geheel of in delen) mag, behoudens Böhm Milieutechniek BV, zonder schriftelijke toestemming van Ecologisch Adviesbureau Schröder, niet door fotokopie, druk of andere middelen worden gereproduceerd.
<i>Bronvermelding:</i>	Citaten uit dit rapport zijn toegestaan met volledige bronvermelding: Boon en Schröder, 2010. Natuurtoets Sluisweg 7 en 7a Akersloot.
<i>Wijze van citeren:</i>	Boon, L. en R.J.H. Schröder, 2010. Natuurtoets Sluisweg 7 en 7a Akersloot. Rapport 0908 - Ecologisch Adviesbureau Schröder, Winterswijk-Woold.

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Gebiedsbeschrijving	2
3. Onderzoek	3
3.1 Methode	3
3.2 Resultaten veldonderzoek	4
3.3 Resultaten literatuuronderzoek	5
4. Wettelijke consequenties	7
5. Aanbevelingen	8
Literatuur	9
Bijlagen	10

1. Inleiding

Voor de percelen aan de Sluisweg 7 en 7a in Akersloot, gemeente Castricum, zijn (ruimtelijke) ontwikkelingen gepland. Het gebouw aan de Sluisweg 7 betreft een monument dat behouden blijft. Dit gebouw wordt uitsluitend in pandig verbouwd (renovatie). Het uiterlijk zal na de verbouwplannen niet zijn gewijzigd. Op perceel 7a staat een bestaand agrarisch gebouw dat wordt gesloopt. Hier wordt op ongeveer 5 meter vanaf het monument een woning gebouwd (nieuwbouw).

Het plangebied ligt aan de zuidwestzijde van Akersloot en wordt aan de westzijde begrensd door de rijksweg A9 (figuur 1).

Figuur 1. Ligging projectlocatie Sluisweg 7 en 7a Akersloot (©Google™, 2008, Tele Atlas, 2009 en Aerodata International Surveys, 2008).

In verband met de Zorgplicht van de Flora- en faunawet, zijn ontwikkelaars verplicht een onderzoek naar het voorkomen van beschermde planten en dieren uit te laten voeren. Daarom dient een quickscan te worden uitgevoerd. Een quickscan is een inventarisatie van beschermde soorten die in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het voordeel daarvan is dat geen onnodig tijdverlies wordt geleden. Het doel van de quickscan is het vaststellen van de mogelijkheden voor de aanwezigheid van beschermde soorten. Bureau Böhm Milieutechniek BV heeft Ecologisch Adviesbureau Schröder opdracht verstrekt tot het uitvoeren van een quickscan.

Het doel van een quickscan is om te beoordelen of schade kan ontstaan aan populaties van eventueel aanwezige beschermde soorten, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming gebracht kunnen worden met wat bepaald is in de Flora- en Faunawet.

2. Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bestaat uit een aantal onderdelen:

- (voormalige) Bedrijfsgebouw,
- Agrarisch gebouw (schuur)
- Tuin met opgaande bomen, sierheesters en vaste planten,
- Haag,
- Gazon,
- Groentetuin.

In figuur 2 zijn enkele foto's opgenomen om een beeld van het plangebied te verkrijgen.

Figuur 2. Impressie plangebied Sluisweg 7 en 7a Akersloot (situatie 08-08-2009).

3. Onderzoek

3.1 Methode

Veldonderzoek

Het verzamelen van veldbiologische gegevens heeft plaatsgevonden door middel van de uitvoering van een veldbezoek in de vorm van een quickscan. Deze heeft voor het plangebied plaatsgevonden op 08-08-2009 en is uitgevoerd door dhr. L. Boon van EcoFF. In verband met het mogelijke voorkomen van vleermuizen, zijn ook foto's gemaakt van de woning, van alle plaatsen waar in potentie invliegopeningen voor vleermuizen aanwezig zouden kunnen zijn.

Het onderzoek heeft betrekking gehad op het actuele en potentiële voorkomen van beschermde soorten van Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, vogelsoorten met een vaste rust- en verblijfplaats en (bijv. spechtenholten en roofvogelnesten) en soorten vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Vanwege het karakter van dit onderzoek (quickscan) kan geen compleet beeld van groepen als zoogdieren en broedvogels verkregen worden. Om een indruk van de aanwezige natuurwaarde van het plangebied te verkrijgen, is er ook gelet op indicatieve soorten. Dat zijn soorten die minder algemeen zijn of typisch voor bepaalde (milieu-) omstandigheden (bijv. kwel of oud bos).

Op grond van beschikbare informatie van verspreiding en voorkomen van beschermde soorten in en rondom het projectgebied, is het veldonderzoek toegespitst op de soortgroepen zoogdieren en vogels. Beschermde soorten van de andere soortgroepen (reptielen en amfibieën, dagvlinders, libellen, vissen, vaatplanten, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden in principe niet op deze locatie verwacht en kunnen hier vanwege het ontbreken van geschikt habitat niet voorkomen.

Gedurende het veldonderzoek is extra aandacht uitgegaan naar:

- Bebouwing en andere verharde elementen als op de beplanting op het terrein,
- Gaten, nissen en gleuven in gebouwen en bomen ten behoeve van vogels en vleermuizen,
- De aanwezigheid van (grootschalige) lijnvormige elementen in verband met foerageermogelijkheden voor vleermuizen,

Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski EL 10x42).

Gedurende het veldbezoek was het circa 20°C, half tot zwaar bewolkt en stond er weinig wind uit noordelijke richting (maximaal 2 Bft). Voor het onderzoek waren de weersomstandigheden optimaal.

Literatuuronderzoek

Ten behoeve van het onderzoek is een drietal literatuurbronnen geraadpleegd:

1. Natuurloket,
2. Waarnemingen.nl,
3. RAVON (Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland).

3.2 Resultaten veldonderzoek

Uit het veldonderzoek zijn waarnemingen van vijf soorten beschermde broedvogels bekend geworden. Beschermde plantensoorten zijn in het geheel niet waargenomen.

Gezien de aanwezige biotopen, de toegankelijkheid daarvan (vleermuizen/woning) en de verspreiding in de omgeving, worden van de volgende groepen geen beschermde soorten verwacht binnen de begrenzing van het plangebied:

- reptielen en amfibieën,
- dagvlinders en libellen,
- vissen,
- vaatplanten,
- kevers,
- kreeftachtigen,
- weekdieren.

Deze bovengenoemde groepen worden hieronder (algemene bevindingen) niet uiteengezet.

Broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogelsoorten met een vaste rust- en verblijfplaats¹ aangetroffen. Gezien de inrichting van het projectgebied worden deze ook niet verwacht en vormt het projectgebied geen essentieel onderdeel van hun leefomgeving. Tijdens het onderzoek zijn wel andere vogelsoorten die vermoedelijk tot zeker op de projectlocatie tot broeden komen. Een overzicht daarvan is opgenomen in onderstaande tabel.

Naam	Aantal	Gedrag	X	Y	Toelichting
Witte Kwikstaart	1	ter plaatse	109,866	507,514	In tuin Sluisweg 7a
Merel	1	foeragerend	109,855	507,5	In tuin Sluisweg 7
Winterkoning	1	alarmerend	109,872	507,498	In tuin Sluisweg 7
Koolmees	1	sporen	109,88	507,506	Nestkast in abeel naast Sluisweg 7a
Houtduif	1	nestvondst	109,859	507,533	Bezet in abeel naast Sluisweg 7
Houtduif	1	nestvondst	109,869	507,516	Verlaten nest.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn geen zoogdieren waargenomen. Binnen de begrenzing van de planlocatie worden geen grondgebonden zoogdieren verwacht die beschermd zijn volgens Tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet. Op de planlocatie worden uitsluitend meer algemene soorten verwacht zoals egel, konijn en mol (Tabel 1 van de Flora- en faunawet).

Vleermuizen

Vleermuizen worden in het monument verwacht op basis van de ruimte tussen dakpannen, kieren en spleten in onder andere de muren en de ruimte tussen de boeiborden alsmede de aanwezige abelen. Dit gaat zowel om verblijfplaatsen, vliegroue als foerageergebied. Soorten die verwacht worden in het projectgebied zijn:

- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*;
- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*;
- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*;
- Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*.

Indien er een raam kapot is, of open staat of de binnenruimte op een andere manier toegankelijk is, zijn zelfs grootvleermuizen niet uit te sluiten.

¹ Het betreffen hier vaste rust- en verblijfplaatsen van Ransuil, Bosuil, Steenuil, Kerkuil, Torenvalk, Sperwer, Buizerd, Boomvalk, Groene specht, Zwarte specht en Grote bonte specht indien ze in gebruik zijn.

3.3 Resultaten literatuuronderzoek

Natuurloket

In figuur 3 is een overzicht opgenomen van de vier kilometerhokken, waarbinnen het plangebied zich globaal bevindt. In bijlage 1 zijn de resultaten van de kilometerhokken opgenomen waarbinnen het plangebied ligt (kilometerhokken 109-507 en 110-507).

Uit bijlage 1 blijkt dat een aantal soortgroepen zijn onderzocht. Het gaat om vaatplanten (matig tot goed), mossen (redelijk), paddenstoelen (slecht), zoogdieren (slecht tot matig), watervogels (matig), vissen (goed), dagvlinders (matig) en overige ongewervelden (slecht). Van twee soortgroepen zijn beschermde soorten aangetroffen. Het betreft: vaatplanten en zoogdieren. Van twee soortgroepen zijn soorten aangetroffen die opgenomen zijn in Tabel 1 van de Flora- en faunawet: vaatplanten en zoogdieren. Van deze soortgroepen zijn ook soorten waargenomen die zijn opgenomen in Tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet en de Habitat- of Vogelrichtlijn. In totaal zijn minimaal vijf soorten van de Rode lijst waargenomen: vaatplanten (2), mossen (1), zoogdieren (1) en vissen (1).

Waarneming.nl

Op de site www.waarneming.nl is informatie gezocht betreffende de gemeente Castricum (exclusief de duinen) uit de periode 2004-2009. Er is gezocht naar waarnemingen uit deze periode, omdat waarnemingen van soorten van Tabel 2 van de Flora- en faunawet in het kader van rechtsgeldigheid niet ouder mogen zijn dan vijf jaar. Voor soorten van Tabel 3 is de maximale "houdbaarheidsdatum" zelfs drie jaar. De waarnemingen geven een indicatie van de aanwezige beschermde soorten in de gemeente Castricum. Dit geeft een globale indicatie van de in het plangebied te verwachten soorten. Uiteraard dienen de leefgebieden van de soorten dan ook aanwezig te zijn. Er zijn waarnemingen bekend geworden van de volgende biologische groepen: zoogdieren (bosmuis, bruine rat, egel, euraziatische rode eekhoorn, haas, mol, muskusrat, vos en westelijke huismuis), amfibieën (bruine kikker, gewone pad, groene kikker-onbepaald en kleine watersalamander), vissen (bittervoorn en kleine modderkruiper) en vlinders (rouwmantel).

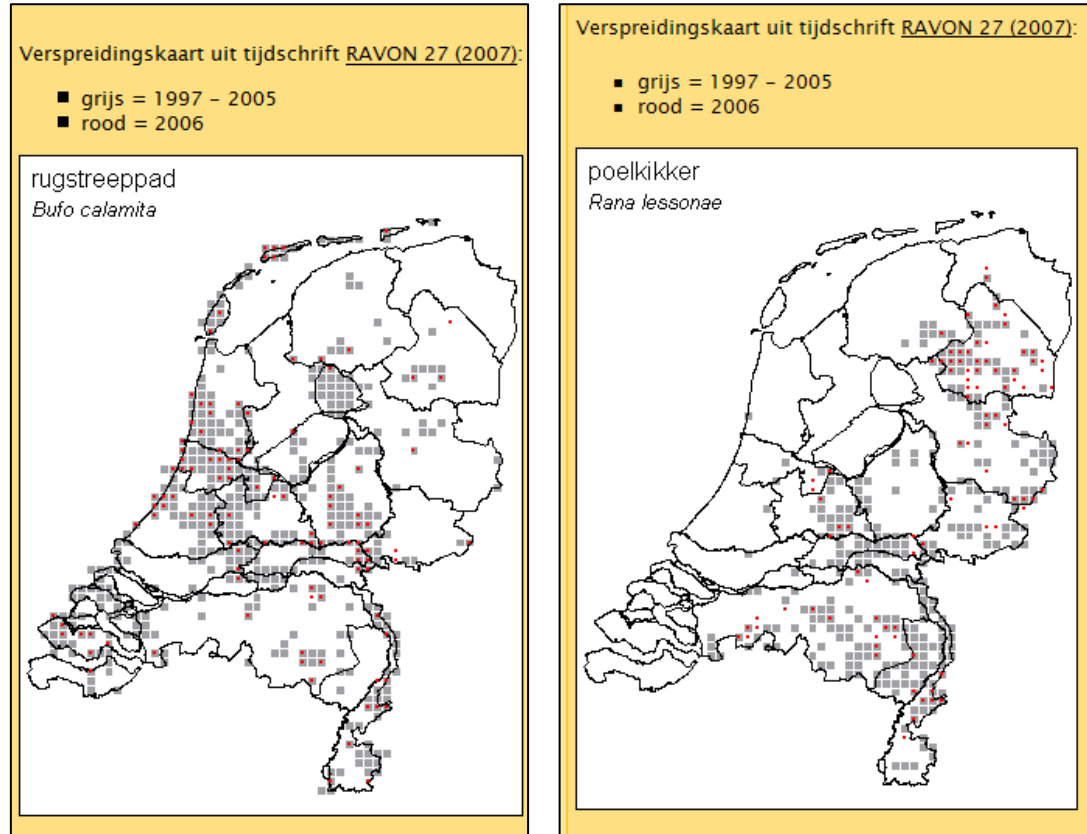

Figuur 3. De twee kilometerhokken waarbinnen het plangebied en de nabije omgeving liggen.

RAVON

Bij het raadplegen van de site van RAVON (www.ravon.nl) is uitsluitend gezocht naar de verspreiding van soorten die voorkomen in Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

De rugstreepdad is in de gehele omgeving van het plangebied waargenomen (zie figuur 4). Daarnaast komt de poelkikker in de omgeving voor (zie figuur 4). Daarnaast komt ook zandhagedis voor. Deze soort is echter uitsluitend aan te treffen in het duingebied. De poelkikker is eveneens uitsluitend in de duinen aangetroffen.

Figuur 4. Verspreiding Poelkikker en Rugstreepdad 1997-2006 (bron: www.ravon.nl).

Binnen de plangebiedgrenzen is in theorie uitsluitend de rugstreepdad te verwachten.

4. Wettelijke consequenties

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van planten en dieren en geeft randvoorwaarden, richtlijnen en kaders inzake onder andere geplande ruimtelijke ontwikkelingen. Uitgangspunt is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het laten uitvoeren van een quickscan geeft hieraan een juiste invulling teneinde de geplande ruimtelijke ontwikkeling conform de richtlijnen van deze wet te laten verlopen.

Naast vijf soorten broedvogels, zijn er verder geen beschermde soorten aangetroffen. Wel wordt de aanwezigheid van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en vier soorten vleermuizen verwacht. Vanwege het mogelijke voorkomen van vleermuizen, dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar deze soortgroep (zie ook H. 5). Het merendeel van de te verwachten soorten staan, uitgezonderd (broed)vogels, vermeld in Tabel 1 van de Flora- en Faunawet. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel zal de uitvoering van de werkzaamheden 'met zorg' dienen te gebeuren. De uitvoerder van de werkzaamheden wordt gewezen op zijn/haar 'zorgplicht' (volgens de Flora- en faunawet). Er dient 'verstandig' gehandeld te worden waarbij de intrinsieke waarde² van het dier voorop staat.

Beschermde soorten van andere soortgroepen worden, vanwege het ontbreken van habitat, niet in het plangebied verwacht. Daarom is vervolgonderzoek naar deze soortgroepen en een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet niet nodig.

In het projectgebied worden geen vogelsoorten met een vaste rust- en verblijfplaats verwacht. Vervolgonderzoek en een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet is in dat kader niet nodig.

Alle vogels in Nederland (behalve exoten) zijn beschermd middels de Flora- en Faunawet en de Vogelrichtlijn. Voor deze groep kan in de meeste gevallen geen ontheffing worden aangevraagd. In de praktijk betekent dit dat verstoren, verontrusten, doden en dergelijke niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. In de overige periode zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Indien alsnog nesten van broedvogels worden aangetroffen, is het noodzakelijk met de werkzaamheden te starten ruim buiten het broedseizoen. Globaal kan worden gezegd dat het broedseizoen voor vogels ligt tussen 15 maart en 15 juli. Formeel is het (bewoonde) nest van een broedvogel beschermd. De broedperiode is dus een indicatie. Ook daarbuiten zijn nesten van broedvogels beschermd.

De bouw- en sloopactiviteiten hebben geen effect op het Habitatrichtlijngebied "Noord-Hollands Duinreservaat". Uit het bestemmingsplan Buitengebied blijkt ook dat de ecologische verbindingzones tussen Akersloot en Limmen/Uitgeest op ruime afstand van het plangebied liggen.

² Dit betekent dat voor de Flora- en faunawet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat daar niet onzorgvuldig mee mag worden omgegaan. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht geldt voor alle soorten, ook voor plantensoorten en de soorten die niet als beschermd zijn aangewezen

5. Aanbevelingen

Om in overeenstemming met de Flora- en faunawet te handelen, dienen de ruimtelijke ontwikkelingen buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren. Hierbij dient erop te worden toegezien dat de nesten feitelijk beschermd zijn en dus ook buiten het 'normale' broedseizoen (15 maart tot en met 15 juli) bewoonde nesten ontzien dienen te worden. Ook versturende activiteiten in de directe omgeving van het bewoonde nest dienen voorkomen te worden omdat dat kan leiden tot verstoring van het legsel.

De groep vleermuizen is een soortgroep die zwaar beschermd is middels de Flora- en faunawet (Tabel 3). Omdat het monument (grondig) gerenoveerd gaat worden zouden eventueel aanwezige vaste verblijfplaatsen in gevaar kunnen komen. Daarom dient aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd te worden om eventuele aanwezigheid van kraam- en zomerverblijfplaatsen en paar- en zwermplaatsen te kunnen vaststellen. Dit onderzoek zal moeten worden uitgevoerd conform het zogenaamde Vleermuisprotocol. Gezien de te verwachten soorten (zie § 3.2), betekent dat vijf veldbezoeken in de periode april tot en met september. Het betreft drie veldbezoeken in het voorjaar (april - half juli 1 voor grootoorvleermuizen en 2 voor kraam- en zomerverblijfplaatsen voor alle soorten) en twee veldbezoeken in de periode augustus-september (voor balts en paarlocaties). De agrarische bebouwing (schuur) is voor vleermuizen ongeschikt, waardoor sloop daarvan geen wettelijke consequenties heeft. Ook blijven de oude opgaande bomen ongemoeid, waardoor eventuele broedgelegenheid voor boombewonende soorten (bijv. spechten en mezen) niet in het geding is. Ook worden de foeragemogelijkheden voor vleermuizen aldus behouden en is het aanvragen van een ontheffing niet nodig.

Literatuur

Internet

www.minlnv.nl (lijst van beschermde soorten van de Flora- en faunawet).

www.natuurloket.nl (lijst van beschermde soorten en soorten van de Rode lijst per kilometerhok).

www.ravon.nl (verspreiding amfibieën en reptielen).

www.waarneming.nl (verspreiding van beschermde soorten en soorten van de Rode lijst).

Bijlagen

Bijlage 1. Resultaten kilometerhokken Natuurloket.

Bijlage 1. Resultaten kilometerhokken Natuurloket.

Rapportage voor kilometerhok X:109 / Y:507

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2	1			1	matig	-	1975-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						slecht		1992-2007
Zoogdieren	6	1		1	1	matig	0%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen					1	goed	0%	1992-2007
Dagvlinders						matig		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

Rapportage voor kilometerhok X:110 / Y:507

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	1			2	goed	-	1991-2007
Mossen					1	redelijk	51-100%	1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1	2		2		slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						matig	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen					1	goed	0%	1992-2007
Dagvlinders						matig		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

* Legenda

FF1 = Flora- en faunawet lijst 1 (vrijstelling)
FF23 = Flora- en faunawet lijst 2 + 3 (streng beschermd)
Hrl = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 2 en 4)
RL = Rode Lijst
(#) = tevens meetnetgegevens verzameld.

Volledigheid onderzoek:
 Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een toelichting op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Detail: Met dit percentage wordt aangegeven welk aandeel van alle van dit kilometerhok beschikbare gegevens van Rode-Lijstsoorten en wettelijk beschermde soorten op gedetailleerder niveau beschikbaar is.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

[Grijs veld] niet van toepassing

Ecologisch Adviesbureau Schröder

Droppersweg 1

7108 BL Winterswijk-Woold

Tel: 06-10858730 of 0543-564336

E-mail : ecoadvies@planet.nl

Internet:

www.ecologischadviesbureauschroder.nl